

**Sprawozdanie z wykonania ramowego planu pracy, w tym z działalności
nadzorczej, kontrolnej i informacyjno–szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie za 2014 rok**

Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz.1113), regionalne izby obrachunkowe (rio) są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej: jednostek samorządu terytorialnego (jst), związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych oraz innych podmiotów, w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jst. Na podstawie art. 7 ustawy o rio izby przeprowadzają co najmniej raz na cztery lata kompleksową kontrolę gospodarki finansowej jst.

Izby badają uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jst w sprawach dotyczących budżetu samorządu, wydają opinie w sprawach wskazanych w art. 13 ustawy o rio oraz w zakresie objętym nadzorem i kontrolą prowadzą działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie obejmuje swoim nadzorem 209 gmin (w tym 16 gmin miejskich, 23 gmin miejsko-wiejskich i 170 gmin wiejskich), 4 miasta na prawach powiatu, 20 powiatów ziemskich, 1 województwo samorządowe oraz 10 prowadzących działalność związków komunalnych.

W 2014 r. Izba zbadała 10 699 uchwał i zarządzeń organów jst, składy orzekające wydały łącznie 2 072 opinie, przeprowadzono 61 kontroli kompleksowych oraz 90 kontroli problemowych jst. Zorganizowano 5 szkoleń dla przedstawicieli nadzorowanych jst, w których udział wzięło 910 osób (skarbnicy, wójtowie, radni, inni pracownicy jst).

Organem Izby, zgodnie z art. 14 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, jest Kolegium Izby. Zadania należące do jego wyłącznej właściwości określone zostały w art. 18 ustawy i dotyczą spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem Izby, sprawowaniem przez Kolegium funkcji organu nadzoru nad działalnością jst w zakresie spraw finansowych, funkcji organu odwoławczego od opinii wydawanych przez składy orzekające Izby, organu rozpatrującego zastrzeżenia do wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych.

W 2014 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie na 24 posiedzeniach:

- podjęło 11 uchwał związanych z działalnością Izby, dotyczących m.in. uchwalenia ramowego planu pracy oraz planu kontroli na 2015 rok, przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu oraz realizacji ramowego planu pracy za 2013 rok, przyjęcia wniosków do projektu budżetu Izby na rok 2015, ustalenia regulaminu organizacyjnego Izby,
- podjęło 9 uchwał dotyczących zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych; z czego w jednym przypadku postanowiło o uwzględnieniu zastrzeżeń kontrolowanego podmiotu, w pozostałych – o oddaleniu,
- zbadało 10 699 uchwał i zarządzeń organów jst, w stosunku do których w 52 przypadkach wydano rozstrzygnięcia nadzorcze stwierdzające ich całkowitą (19) lub częściową (33) nieważność, w 8 stwierdzono nieistotne naruszenie prawa a wobec 18 postępowania nadzorcze zostały umorzone na skutek autokorekty uchwały (zarządzenia) dokonanej przez właściwy organ jst; w 2 przypadkach ograniczono się do wydania orzeczenia o naruszeniu prawa w badanych aktach, bez stwierdzenia ich nieważności, z uwagi na zakończenie roku budżetowego, do którego te regulacje się odnosiły.

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZORCZA

Izby badają, na podstawie art. 11 ustawy o rio, uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jst w sprawach: procedury uchwalania budżetu i jego zmian, budżetu i jego zmian, zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jst, udzielania pożyczek, zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jst, podatków i opłat lokalnych, absolutorium, wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian.

W 2014 roku z ogólnej liczby 10 699 zbadanych uchwał i zarządzeń organów jst i związków najczęściej dotyczyło:

- budżetu i jego zmian – 5 481,
- wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian – 2 012,
- podatków i opłat lokalnych – 578,
- zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jst – 223,
- absolutorium 237.

W stosunku do 2013 roku Kolegium Izby zbadało o 697 uchwał i zarządzeń więcej (wzrost o 7%).

Lp.	Uchwały i zarządzenia jst dotyczące	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń	
		2013	2014
1	budżetu	243	242
2	zmian budżetu	4 666	5 239
3	wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	1 642	2 012
4	podatków i opłat lokalnych	1 222	578

5	zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jst	220	223
6	absolutorium	242	237
7	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jst	79	119
8	pozostałe uchwały i zarządzenia	1 688	2 049
	Ogółem	10 002	10 699

Z poddanych nadzorowi uchwał i zarządzeń 86,1 % dotyczyło gmin, 9,4 % – powiatów, 2,9 % – miast na prawach powiatu, 0,7% – województwa samorządowego i 1,0% – związków międzygminnych.

Brakiem nieprawidłowości w podejmowanych uchwałach i zarządzeniach wykazało się województwo samorządowe, w stosunku do którego Kolegium Izby nie wszczęło w 2014 r. żadnego postępowania nadzorczego. Podobna sytuacja dotyczyła powiatów, gdzie tylko w jednym przypadku Kolegium stwierdziło nieistotne naruszenie prawa. Uchwały i zarządzenia organów gmin nie naruszały prawa w 99,3% przypadków, co w stosunku do roku poprzedniego oznacza poprawę wskaźnika o 1%. Spośród uchwał i zarządzeń organów miast na prawach powiatu oraz związków międzygminnych około 2,5% podjętych zostało z naruszeniem prawa. Nieważność orzekano głównie w stosunku do uchwał podejmowanych przez organy gmin.

1	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń (kol.3+5)	Wyniki postępowania nadzorczego									
		bez naruszenia prawa	3 : 2 %	z naruszeniem prawa (kol.7+8+9+12)	5 : 2 %	z tego:			z tego:		inne rozstrzygnięcia
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowanie umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	10 699	10 619	99,3	80	0,7	8	18	52	33	19	2
gminy	9 211	9 142	99,3	69	0,7	3	16	48	29	19	2
powiaty	1 004	1 003	99,9	1	0,1	1	0	0	0	0	0
miasta na prawach powiatu	305	298	97,7	7	2,3	2	1	4	4	0	0
województwo samorządowe	77	77	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0
związki międzygminne	102	99	97,1	3	2,9	2	1	0	0	0	0

Najwięcej ingerencji nadzorczych podjętych przez Kolegium Izby w 2014 r. dotyczyło – podobnie jak w roku ubiegłym – uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych (w tym opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi) oraz w sprawie zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jst.

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń w 2014 r.	Wyniki badania nadzorczego							
			bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:					inne rozstrzygnięcia
					z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzone	nieważne	z tego:		
nieważne w części	nieważne w całości									
1	budżetu	242	237	5	4	1	0	0	0	0
2	zmian budżetu	5 239	5 231	8	0	3	3	2	1	2
3	wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	2 012	2 005	7	0	4	3	0	3	0
4	procedury uchwalania budżetu	5	5	0	0	0	0	0	0	0
5	obligacji	17	16	1	0	0	1	1	0	0
6	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustalaną corocznie przez organ stanowiący	12	12	0	0	0	0	0	0	0
7	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	174	174	0	0	0	0	0	0	0
8	udzielania pożyczek	53	53	0	0	0	0	0	0	0
9	udzielania poręczeń	26	25	1	1	0	0	0	0	0
10	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	32	32	0	0	0	0	0	0	0
11	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	119	100	19	1	2	16	10	6	0
12	podatków i opłat lokalnych	578	542	36	0	7	29	20	9	0
	w tym: opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	86	76	10	0	2	8	7	1	0
13	absolutorium	237	236	1	1	0	0	0	0	0
14	pozostałe uchwały i zarządzenia	1 953	1 951	2	1	1	0	0	0	0
Ogółem		10 699	10 619	80	8	18	52	33	19	2

Uchwały budżetowe jst w 97,9 % były zgodne z prawem, jedynie w stosunku do 4 Kolegium wskazało nieistotne naruszenie prawa. Nieprawidłowości dotyczyły głównie zaplanowania w budżecie rezerwy ogólnej oraz rezerwy na zarządzanie kryzysowe w kwocie niższej niż wynika z obowiązujących przepisów. W przypadku jednej jst (związek międzygminny) – z uwagi na nieuchwalenie budżetu w terminie do 31 stycznia – Kolegium Izby podjęło uchwałę w sprawie ustalenia planu finansowego związku.

Uchwały i zarządzenia wprowadzające zmiany budżetu tylko w 8 przypadkach naruszały prawo, podczas gdy rok wcześniej Kolegium podjęło ingerencję nadzorczą w stosunku do 30 uchwał z tego zakresu. W przypadku uchwał i zarządzeń organów samorządu województwa oraz powiatów nie stwierdzono naruszenia prawa. Akty prawne organów pozostałych typów jst zawierały stosunkowo nieliczne nieprawidłowości. Wskazane przez Kolegium przypadki nieprawidłowości występujące w uchwałach i zarządzeniach w sprawie zmian w budżetach dotyczyły m. in. zaplanowania wydatków na zadania nie będące zadaniami własnymi jst, czy też uchybień w procedurze podejmowania uchwał.

W stosunku do 3 uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian Kolegium uznało ich nieważność w całości, a w stosunku do 4 umorzyło postępowanie nadzorcze w wyniku usunięcia przez jst wskazanych nieprawidłowości (w roku poprzednim unieważniono w części jedną uchwałę, podczas gdy aż w 23 przypadkach wskazano nieistotne naruszenie prawa). Naruszenia stwierdzone przez Kolegium dotyczyły głównie niespełnienia przez jst w latach następujących po roku budżetowym relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W 2014 r. Kolegium Izby zbadało 237 uchwał w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego; 1 w sprawie nieudzielenia absolutorium i 236 – w sprawie udzielenia absolutorium. Sprawy absolutorium nie rozstrzygnięto w 7 gminach. Nieistotne naruszenie prawa stwierdzone zostało w jednej uchwale zgromadzenia związku i dotyczyło uchybień w procedurze podejmowania uchwały (przy udzielaniu absolutorium zgromadzenie nie zapoznało się ze sprawozdaniem finansowym).

Wśród 119 uchwał w sprawie zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jst 19 obarczonych było nieprawidłowościami, z czego unieważnionych w całości zostało 10 uchwał a 6 – w części. Do nieprawidłowości, którymi dotknięte były uchwały m. in. należało scedowanie na organ wykonawczy wyłącznej kompetencji organu stanowiącego do ustalenia zasad udzielania i sposobu rozliczania dotacji oraz sposobu kontroli wykonywania zadania (ochrona środowiska); wprowadzanie postanowień sprzecznych z obowiązującymi przepisami, polegającymi na ustaleniu innego niż wynikający z ustawy terminu przekazywania dotacji dla jednostek niepublicznych czy nieprecyzyjnemu ustaleniu podstawy dotacji (oświata); wprowadzenie postanowień polegających na ustaleniu przez organ dotujący zasad kontroli wykorzystania dotacji i wykonania zadania przez podmiot dotowany (opieka nad zabytkami).

Podobnie jak w roku ubiegłym, wśród uchwał dotyczących podatków i opłat, do których stosuje się ustawę – Ordynacja podatkowa, około 6% uznanych zostało przez Kolegium za naruszające prawo, co z reguły kończyło się unieważnieniem ich w całości bądź w części. Przyczyną unieważnienia uchwał było głównie niespełnienie wymagań stawianych aktom prawa miejscowego w zakresie należytej publikacji lub terminu wejścia w życie uchwały, ustalenie stawek podatków poniżej minimalnych lub powyżej maksymalnych kwot określonych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych czy też ustalenie zwolnień o charakterze podmiotowym lub przedmiotowo-podmiotowym.

Najwięcej nieprawidłowości wystąpiło w uchwałach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, aż 11,6% z nich naruszało prawo. Najczęściej występującą nieprawidłowością było zamieszczanie w formularzach deklaracji oświadczeń o odpowiedzialności wynikającej z Kodeksu karnego. Wadliwość tę stwierdzono w 8 badanych uchwałach.

W 2014 r. spośród 52 uchwał i zarządzeń organów jst, które zostały przez Kolegium unieważnione w ramach nadzoru, jedno rozstrzygnięcie nadzorcze Kolegium zostało zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, który je uchylił. Izba wniosła skargę kasacyjną od wyroku WSA; do końca 2014 r. sprawa nie została rozpatrzona przez NSA.

Raporty o stanie gospodarki finansowej

Zgodnie z art. 10a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, na podstawie wyników działalności nadzorczej, kontrolnej i opiniodawczej, w razie potrzeby wskazania organom jst powtarzających się nieprawidłowości lub zagrożenia niewykonania ustawowych zadań, izba przedstawia raport o stanie gospodarki finansowej tej jednostki. Kolegium izby uchwałą decyduje o sporządzeniu raportu, określa jego zakres i termin oraz wyznacza członka kolegium odpowiedzialnego za przygotowanie projektu raportu. Po przyjęciu raportu przez kolegium prezes izby przekazuje raport organom: stanowiącemu i wykonawczemu właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

W 2014 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie nie podjęło decyzji o sporządzeniu raportu o stanie gospodarki finansowej określonej jst.

II. DZIAŁALNOŚĆ OPINIODAWCZA

Regionalne izby obrachunkowe wydają opinie o:

- możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych,
- przedkładanych projektach uchwał budżetowych jst,
- przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze,
- przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami,
- wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jst w sprawie absolutorium,
- uchwałach w sprawie nieudzieleniu wójtowi absolutorium,
- przedkładanych projektach uchwał o wieloletnich prognozach finansowych,
- możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jst w projekcie uchwały budżetowej oraz w uchwale budżetowej,
- prawidłowości planowanej kwoty długu jst na podstawie przyjętej przez jst wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej,
- programach postępowań naprawczych jst.

Od uchwał składów orzekających służy odwołanie do kolegium izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały, a o negatywnej opinii wydanej w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu jst prezes izby, wypełniając dyspozycję art. 21 ust. 2 ustawy o rio, informuje właściwego wojewodę i ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W 2014 r. składy orzekające RIO w Lublinie wydały 2 072 opinie o dokumentach podlegających opiniowaniu zgodnie z art. 13 ustawy o rio (o 14 więcej niż rok wcześniej). Opinie pozytywne stanowiły 90% ogółu wydanych opinii, opinie z uwagami – 10%; składy orzekające nie wydały opinii negatywnych.

Do Izby nie wpłynęło odwołanie od opinii składów orzekających oraz nie wystąpił przypadek negatywnego zaopiniowania przez skład orzekający sprawozdania z wykonania budżetu jst.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wydanych opinii			
	Razem	Charakter wydanych opinii		
		pozytywne	pozytywne z uwagami	negatywne
2014 r. - ogółem	2 072	1 883	189	0
możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	327	326	1	0
projektów uchwał budżetowych jst	244	205	39	0
informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	244	197	47	0
sprawozdań z wykonania budżetu jst	244	187	57	0
wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	244	239	5	0
możliwości wykupu papierów wartościowych	11	10	1	0
możliwości sfinansowania deficytu w uchwale budżetowej	157	156	1	0
uchwał w sprawie nieudzielenia absolutorium	1	1	0	0
projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	244	215	29	0
możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej	120	116	4	0
prawidłowości planowanej kwoty długu	236	231	5	0
programu postępowania naprawczego	0	0	0	0

Najwięcej uwag składy orzekające zgłaszały do sprawozdań z wykonania budżetu za I półrocze 2014 r. i za 2013 rok, projektów uchwał budżetowych na 2015 r. i projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych.

W opiniach o informacjach z przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2014 r. i za rok 2013 zwracano uwagę m. in. na: występowanie zobowiązań wymagalnych, niskie wykonanie planu wydatków majątkowych, niskie wykonanie planu dochodów ze sprzedaży majątku, wystąpienie w planie (na półrocze) oraz zapłata (na koniec roku) odsetek karnych, błędy rachunkowe.

Projekty budżetów jst obarczone były błędami dotyczącymi m. in.: nieprawidłowej wielkości zaplanowanej kwoty rezerwy na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego nie odpowiadającej wielkości wymaganej przepisem art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, nieprawidłowej wielkości zaplanowanej kwoty rezerwy ogólnej nie odpowiadającej wielkości wymaganej przepisem art. 222 ust.1 ustawy o finansach publicznych, błędów klasyfikacyjnych, braku jednoznacznego wskazania źródeł pokrycia deficytu czy różnic między kwotami zapisanymi w projekcie uchwały budżetowej i w załącznikach.

Uwagi do projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych dotyczyły głównie różnic pomiędzy kwotami zapisanymi w projekcie budżetu i w wieloletniej prognozie finansowej.

III. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Plan kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie na 2014 r. obejmował 61 kontroli kompleksowych i 90 kontroli problemowych. Pięć z zaplanowanych na 2014 r. kontroli kompleksowych i dwie z kontroli problemowych zostały zakończone w 2015 r.

Ostatecznie przeprowadzono 99 kontroli problemowych i 7 doraźnych, których tematyka dotyczyła najczęściej rachunkowości, dokonywania wydatków i udzielania zamówień publicznych. Realizację wydanych wniosków pokontrolnych sprawdzano w trakcie kontroli kompleksowych oraz przeprowadzonych 9 kontroli sprawdzających.

Na wnioski różnych podmiotów zgłaszających nieprawidłowości w gospodarce finansowej jst, Izba zweryfikowała 21 takich zawiadomień, z czego: 17 dotyczyło dokonywania wydatków i przestrzegania procedur z zakresu zamówień publicznych, 3 – dochodów budżetowych, 1 – gospodarki mieniem komunalnym. Przeprowadzone kontrole wykazały zasadność opisanych w zawiadomieniach zarzutów w 2 przypadkach, częściowo potwierdziły w 3 przypadkach, zaś nie potwierdziły zarzutów w 16 przypadkach.

W związku z ustaleniami kontroli Izba skierowała 2 zawiadomienia do prokuratury, których przedmiotem było dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań w podatku od nieruchomości oraz w podatku od środków transportowych. Ponadto złożono zawiadomienie Centralnego Biura Antykorupcyjnego o podejrzeniu, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego mogło dojść do zmywy przetargowej między wykonawcami składającymi oferty, w wyniku czego zamawiający wybrał droższą ofertę.

W wyniku kontroli, do rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano 22 zawiadomienia o możliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych, przez popełnienie czynów określonych w przepisach ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (dotyczyły one 22 osób i 36 czynów). Najczęściej zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych dotyczyły nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych (10 czynów), inwentaryzacji i sporządzania sprawozdań (3 czyny) oraz dokonywaniu wydatków i zaciąganiu zobowiązań (6 czynów).

Ujawniono również nieprawidłowości przy sporządzaniu sprawozdań Rb-PDP; wpływ na nieprawidłowe dane w nich wykazywane miały błędne wykazywanie skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Ustalono zaniżenia tych danych w 31 jednostkach ogółem o kwotę 531 676,50 zł, zaś zawyżenia ogółem na kwotę 1 057 917,39 zł w 21 jednostkach.

Izba na bieżąco sprawdzała wywiązywanie się przez kontrolowane jednostki z obowiązku złożenia zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, stąd nie było sytuacji niezłożenia takich informacji. W przypadku złożenia niekompletnego zawiadomienia do kierowników jednostek skierowano 15 pism przypominających o konieczności dopełnienia tego obowiązku.

We wnioskach pokontrolnych wskazano nieprawidłowości, które doprowadziły do uszczuplenia środków publicznych na kwotę ok. 2 412 tys. zł. Najczęstszymi przyczynami tych nieprawidłowości było nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych, niezachowanie powszechności opodatkowania, nieprawidłowe ustalenie

wysokości zobowiązań podatkowych czy też dopuszczenie do przedawnienia należności.

W wyniku przyjęcia przez kontrolowane jednostki wniosków pokontrolnych do realizacji bądź podjęcia działań w związku z ustaleniami kontroli jeszcze w trakcie ich trwania (po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu) uzyskano korzyści finansowe na kwotę około 985 tys. zł.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeprowadzonych w 2014 r. kontroli to:

- nieprawidłowości dotyczące dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości,
- nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych i finansowych,
- nieprzeprowadzenie, nierozliczenie lub nieprawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji,
- niezachowanie powszechności opodatkowania, nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych, ustalanie lub określanie wysokości zobowiązania podatkowego niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub uchwałami rady gminy, niewłaściwe podejmowanie lub zaniechanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (zaległości z tytułu podatków i opłat),
- niezgodne z obowiązującymi przepisami ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń pracowników,
- nieprawidłowe udzielanie dotacji dla jednostek oświatowych, prowadzonych przez organy inne niż jst,
- w zakresie zamówień publicznych: niewłaściwe lub nieprawidłowe ustalenie wartości lub przedmiotu zamówienia, nieprawidłowe sporządzenie ogłoszenia, nieprawidłowości w zakresie warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów żądanych na potwierdzenie ich spełnienia,
- nieprzestrzeżenie przepisów przy sprzedaży nieruchomości.

IV. ROZPATRYWANIE SKARG NA DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW JST

Zgodnie z art. 229 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego – regionalne izby obrachunkowe są organami właściwymi do rozpatrywania skarg dotyczących zadań lub działalności rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa w zakresie spraw finansowych.

W 2014 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie wpłynęło 7 skarg na działalność organów stanowiących jst. Skargi zawierały wnioski o unieważnienie uchwał z zakresu określenia zasad i wysokości przyznawanych z budżetu jst dotacji (2) oraz podatków i opłat lokalnych (1). Dodatkowo, 4 skargi dotyczyły naruszenia trybu podejmowania uchwał. Po rozpatrzeniu skarg Izba w 5 przypadkach nie znalazła podstaw do ich kwestionowania a w stosunku do jednej zaskarżonej uchwały Kolegium Izby postanowiło wszcząć postępowanie nadzorcze z powodu naruszenia prawa. Ostatecznie Kolegium orzekło częściową nieważność uchwały, co oznacza, że skarga uznana została w części za zasadną. W przypadku jednej ze skarg, z uwagi na powstałe wątpliwości, Izba postanowiła przeprowadzić kontrolę obejmującą zagadnienie wskazane w skardze.

Podmiotami kierującymi skargi na działalność organów stanowiących jst byli: radni (2), osoby fizyczne (2), organy wykonawcze (1), stowarzyszenia (1) oraz osoby prawne (1).

V. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I SZKOLENIOWA

Ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych nakłada na izby obowiązek prowadzenia działalności informacyjnej i szkoleniowej w zakresie objętym nadzorem i kontrolą. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie działalność tę prowadzi m.in. w formie szkoleń, udzielania odpowiedzi na kierowane do Izby zapytania, konsultacji oraz poprzez stronę BIP Izby.

Zgodnie z ramowym planem pracy Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie zorganizowała w 2014 r. szkolenia dla pracowników jst dotyczące:

- sprawozdawczości budżetowej oraz sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
- zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2013 r.,
- rozliczania, kontroli i dochodzenia zwrotu dotacji udzielanych z budżetu jst,
- zamówień publicznych,
- projektu uchwały budżetowej i uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na 2014 rok.

Łącznie w 5 przeprowadzonych szkoleniach dla pracowników jst uczestniczyło 910 osób.

Działalność informacyjna prowadzona była także poprzez udzielanie pisemnych wyjaśnień i odpowiedzi na pytania kierowane do Izby, w tym udzielanych na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy o rio (wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych). W roku 2014 Izba udzieliła 92 odpowiedzi na pisemne zapytania nadzorowanych jst oraz uprawnionych podmiotów.

Tematyka udzielanych odpowiedzi była bardzo szeroka i dotyczyła, m. in.: udzielania dotacji dla jednostek oświatowych prowadzonych przez organy inne niż jst, podatków i opłat lokalnych, kompetencji organów jst, mienia komunalnego, zasad i form finansowania zadań jst, funduszu sołeckiego.

Izba udzielała również informacji w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej. W 2014 roku udostępniono 60 informacji w oparciu o przepisy tej ustawy. Z wnioskami o udostępnienie informacji publicznej zgłaszały się głównie osoby fizyczne, radni, posłowie, organy społeczne i związkowe, organy ścigania, osoby prawne, sądy, organy wykonawcze jst.

Na stronie BIP Izby upowszechniane były stanowiska Kolegium Izby, interpretacje przepisów prawa wydawane przez jednostki centralne, wykazy uchwał objętych nadzorem, poszczególne uchwały Kolegium, wystąpienia pokontrolne kierowane do jednostek, informacje o organizowanych szkoleniach, informacje dotyczące wykonania budżetu przez jst woj. lubelskiego, sprawozdania z działalności RIO w Lublinie.

Izba zajmowała się również obsługą biurową oraz ewidencją spraw rzecznika dyscypliny finansów publicznych oraz regionalnej komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zatrudnienie w Izbie, według stanu na 31 grudnia 2014 r., wynosiło 102 osoby (98 w przeliczeniu na pełne etaty), z tego 84,3 % z wykształceniem wyższym. Kolegium Izby – łącznie z prezesem – liczyło 17 osób, w tym dwóch członków nieetatowych. W Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej pracowały 44 osoby, w Wydziale Informacji, Analiz i Szkoleń – 22 osoby, w Biurze – 14 osób i w obsłudze – 7 osób.

Zatrudnienie w siedzibie Izby w Lublinie wynosiło 65 osób, a w Zespołach Zamiejscowych: w Białej Podlaskiej – 12 osób, w Chełmie – 13 osób i w Zamościu – 12 osób.

W ciągu roku z Izby zwolniło się 7 osób (z Wydziału Kontroli – 4, z Biura – 2, z obsługi – 1). Rozwiązania stosunku pracy w 2 przypadkach nastąpiły w wyniku porozumienia stron, w 4 przypadkach – z powodu upływu okresu zatrudnienia i w 1 przypadku – w wyniku porozumienia zakładów. Zatrudniono 8 osób, z tego 3 pracowników do Wydziału Kontroli, 3 – do Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń i po jednym pracowniku do Biura i do obsługi.